ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม:กรณีศึกษา ค่าเสียโอกาสของการไม่แยกขยะในเขตเทศบาล เมืองเชียงราย

ผู้เขียน

นางกัญญาวีร์ ศรีบุรี

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผศ.ดร.อัญชลี เจ็งเจริญ ประธานกรรมการ รศ.ดร.คณิต เศรษฐเสถียร กรรมการ อ.ดร.ไพรัช กาญจนการุณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) พฤติกรรมการทิ้งขยะของประชาชนในเขต เทศบาลเมืองเชียงราย (2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดแยก / ไม่คัดแยกขยะก่อนน้ำทิ้ง ของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย (3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังของประชาชนใน เขตเทศบาลเมืองเชียงรายกับการแยกขยะก่อนน้ำทิ้ง และ (4) ค่าเสียโอกาสของการไม่แยกขยะใน เขตเทศบาลเมืองเชียงราย จากความยินดีที่จะจ่าย เพื่อปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอัน เนื่องมาจากปัญหาขยะ

วิธีการศึกษา ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยออกแบบสอบถาม/แบบส้มภาษณ์กับ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย จำนวน 250 ครัวเรือน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และแบบเจาะจงกับร้านรับซื้อขยะ จำนวน 2 แห่ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิง พรรณนา และการวิเคราะห์โดยใช้ แบบจำลองลอจิท (Logit Model) โดยเทคนิควิธีการวิเคราะห์ การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates : MLE) และเทคนิค การวิเคราะห์โดยวิธี Marginal Effects

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย ส่วนใหญ่แยกขยะก่อนน้ำทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 54.8 และทิ้งขยะทุกวันร้อยละ 48.8 ประเภทของขยะที่ถูกคัดแยกมากที่สุดคือขวด พลาสติก/ถุงพลาสติก ร้อยละ 20.9 นอกจากนี้ประชาชนร้อยละ 89.2 ยินดีให้ความร่วมมือในการ แยกขยะก่อนน้ำทิ้งทุกครั้ง หากเทศบาลเมืองเชียงราย จัดวางถังขยะแบบแยกประเภทให้ สำหรับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดแยกขยะก่อนน้ำทิ้ง ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย ระดับ มาก คือความตระหนักในสิ่งแวดล้อม ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่แยกขยะก่อนน้ำทิ้ง ระดับ มากคือ แยกแล้วก็น้ำทิ้งในถังขยะเทศบาลฯ ถังเดียวกัน

ปัจจัยภูมิหลังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย ที่มีความสัมพันธ์กับการแยก ขยะก่อนน้ำทิ้ง ได้แก่ อายุ จำนวนบุตร และการเคยเข้าร่วมโครงการรณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อม โดย ค่าสัมประสิทธิ์ของจำนวนบุตรและ การเคยเข้าร่วมโครงการรณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นบวกตาม สมมติฐาน ส่วนอายุ มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับสมมติฐาน โดยมีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 0.1 และ 0.01 ตามลำดับ ในส่วนค่าเสียโอกาสของการไม่แยกขยะในภาพรวม เท่ากับ 663,822.41 บาท/เดือน โดยแยกเป็น ค่าเสียโอกาสด้านลดปัญหาการทำลายสุขภาพจากกอง ขยะมากที่สุด คือเฉลี่ยเท่ากับ 416,589.90 บาท/เดือน รองลงมาคือน้ำเน่าเสียจากกองขยะ ค่า เฉลี่ยเท่ากับ 396,493.10 บาท/เดือน และด้านลดการใช้ทรัพยากรโดยการนำกลับมาใช้ใหม่ ค่า เฉลี่ยเท่ากับ 288,263.46 บาท/เดือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved Independent Study Title

Environmental Problem Awareness : A Study of

Opportunity Cost of Non-sorting Waste Practice

in Chiang Rai Municipality

Author

Mrs. Kanyawee Sriburi

Degree

Master of Economics

Independent Study Advisor Committee Asst.Prof.Dr.Anchalee Jengjalean Chairperson

Assoc.Prof.Dr.Kanit Sethasathien Mer

Member

Lect.Dr.Pairat Kanjanakaroon

Member

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to study the patterns of waste disposal of people in Chiang Rai municipality (2) to study the factors influencing the waste sorting/non-sorting behavior. (3) to study factors affecting those behavior and (4) to study the opportunity costs of non-sorting waste using willing to pay for quality of environment.

This study was a servey research using questionaires to interview a sample group of 250 households and 2 recycling material shops. The data gathered were analyzed by using discriptive statistics and the logit model. The technique of Maximum Likelihood Estimation and Marginal Effects were also utilized.

The result of this study revealed that majority of people in Chiang Rai munucipality had their waste sorted by 54.8%. They disposed rubbish everyday by 48.8%. The largest quantity of solid waste sorted were plastice bottles and bags by 20.9%. Furthermore, they are willing to participate in waste sorting by 89.2%, if local government would provide appropriate sorting bins. The study also showed that the most influencial factor in waste sorting behavior of the people was their concern for

environment. On the other hand factor causing non-sorting behavior was the lack of proper disposal containers provided by the municipality.

As expected , the empirical results showed that the number of children in the family and being trained to conserve environmental amenity had significant positive effect on waste sorting behavior at 10% and 1% level (α =0.10 , α =0.01) but age had significant negative effect at the 1% level (α =0.01). The average total opportunity costs of non-sorting waste per month was 663,822.41 baht, which 416,589.90 baht was specified as destruction of health cost, 396,493.10 baht was for polluted water and 288,263.46 baht for the opportunity costs of resource wasted.

E MAI

